

สภาพการทำวิจัยชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10

นายพีรวัฒน์ วงษ์พรหม

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

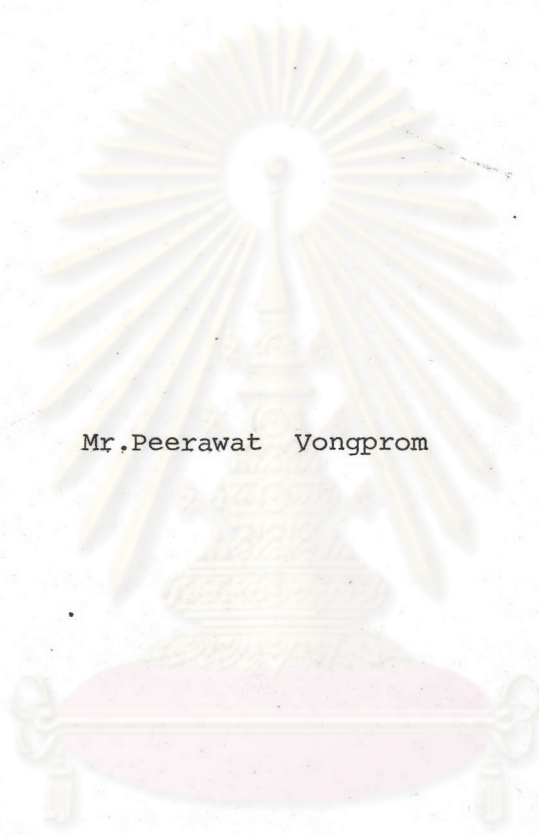
ISBN 974-578-114-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016964

110311439

STATE OF CLASSROOM ACTION RESEARCH OF TEACHERS IN ELEMENTARY
SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NATIONAL PRIMARY
EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION TEN

Mr. Peerawat Vongprom

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-114-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพการทำวิจัยชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

เขตการศึกษา 10

โดย

นายพีรวัฒน์ วงษ์พรหม

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สุภาพร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิ์บุตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สุภาพร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท)

พิรวัฒน์ วงษ์พรหม : สภาพการทำวิจัยชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10 (STATE OF
CLASSROOM ACTION RESEARCH OF TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION, EDUCATIONAL REGION TEN). อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.แรมสมร อยู่สุภาพร
188 หน้า. ISBN 974-578-114-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการทำวิจัยชั้นเรียนของครูในโรงเรียน
ประถมศึกษา 2) ศึกษาความต้องการในการทำวิจัยชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา
3) เปรียบเทียบปัญหาอุปสรรคและความต้องการในการทำวิจัยชั้นเรียนระหว่างครูผู้สอนและครูวิชาการ
โรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 10

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ครูในโรงเรียนประถมศึกษามีการแก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยวิธี
การทำวิจัยร้อยละ 38.90 และเรื่องที่ทำวิจัยส่วนมากเป็นหัวข้อเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน ในการทำวิจัยชั้นเรียนครูที่ทำวิจัยส่วนมากกำหนดปัญหาจากประสบการณ์การจัดการเรียน
การสอน และให้ความสำคัญแก่การวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบการวิจัยที่นิยมใช้ คือ
การวิจัยเชิงสำรวจ แหล่งวิทยาการที่ใช้ศึกษา คือ ตำรา เอกสาร วารสาร ผู้ให้คำปรึกษาในการทำ
วิจัยคือ เพื่อนครู เครื่องมือที่ใช้มากคือ แบบสังเกตและบันทึกที่สร้างโดยผู้วิจัยเอง ประชากรที่ใช้คือ
นักเรียน คำสถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ครูผู้ทำวิจัยส่วนใหญ่บันทึกผลการวิจัย งบประมาณที่ใช้คือ งบประมาณ
ส่วนตัว ช่วงเวลาที่ใช้ทำวิจัยคือเวลาที่ว่างจากการสอน ผลการวิจัยที่ได้นำไปใช้แก้ปัญหาและสามารถ
ใช้แก้ปัญหาได้ในระดับ พอใช้ ผลการวิจัยมีการเผยแพร่เป็นส่วนน้อย ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย
ชั้นเรียนของครู ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาด้านงบประมาณและเวลาในการทำวิจัย เป็นปัญหา
ในระดับมาก 2) ครูมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในระดับมาก โดยต้องการให้มีแหล่ง
ความรู้ในระดับอำเภอที่รวบรวมเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการวิจัยในระดับมากที่สุด 3) ครูผู้สอนและ
ครูวิชาการโรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนความต้องการในการทำวิจัยชั้นเรียน มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการจัดสรร
งบประมาณในการทำวิจัยครูส่วนมากต้องการให้จัดสรรงบประมาณให้แก่ครูโดยตรง ไม่ควรผ่านทาง
โรงเรียน

ภาควิชา .....ประถมศึกษา
สาขาวิชา .....ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2533 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

PEERAWAT VONGPROM : STATE OF CLASSROOM ACTION RESEARCH OF TEACHERS
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION TEN :
ASST.PROF, RAMSAMORN YOOSATHAPORN, Ph.D. 188 pp.
ISBN 974-578-114-2

The purposes of the research were : 1) To study the state of classroom action research of teachers in elementary schools. 2) To study the needs of elementary school teachers in conducting classroom action research. 3) To compare problems, difficulties and needs in classroom action research between teachers and academic teachers in elementary schools under the jurisdiction of the Office of National Primary Education Commission, Educational Region Ten.

Findings : 1) 38.90% of teachers in elementary schools solved classroom problems by conducting research. Most of the research topics were concerned with teaching and learning activity organization. In conducting classroom action research most teachers obtained topics from teaching experiences and put emphasis on data collecting planning. The most popular research method was survey. The information resources were textbooks, documents, and research journals. Persons who gave advices in conducting research were fellow teachers. The widely used research instrument was observing and recording sheet constructed by the researcher. Population were students. Statistics used was percentage. Most teachers recorded research results. Budgets were from personal budgets. Time spent in conducting research was free time from teaching. The research results were used in solving problems and the outcome was at a fair level. Only few of the research findings were disseminated. Problems and difficulties of teachers in conducting classroom action research were at the medium level in all aspects except problems concerning budgets and time which were at the high level. 2) Teachers needed assistance in doing research were at the high level and the need in obtaining research documentary resources and textbooks from the district office was at the highest level. 3) Teachers and academic teachers did not differ in problems and difficulties in doing research at the .05 level, but the need in doing classroom action research was statistically different at the .05 level. Concerning the budget allotted for conducting research, most teachers needed that the budget be given to the teachers directly, not through the schools.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2533 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... *พิมพ์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *ร.วิบูลย์ อดิชาติพร*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สลาพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำและตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์ อาจารย์ ดร.มาลี นิสสัยสุข อาจารย์สนั่น มีขันหมาก นายชาญชัย วัชรกุล นางสาวอมราวดี เทมาคม ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ วิทยาลัยการประมงศึกษาจังหวัด ตลอดทั้งครูผู้สอนและครูวิชาการโรงเรียนในจังหวัดกาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และนครพนม ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นจำนวน 4,300 บาท

นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากคุณยุรวัดน์ คล้ายมงคล คุณมานะ อนุรัตน์ ที่ได้คำแนะนำและช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี รวมทั้งเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาประถมศึกษาทุกคน ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำในหลาย ๆ ด้าน จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบ เป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่คุณพ่อ คุณแม่ผู้ล่วงลับ
ไปแล้ว

พีรวัดน์ วงษ์พรม

สารบัญ

๒

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบ เขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายและประโยชน์ของการวิจัย	9
การส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียนประถมศึกษา.....	13
กระบวนการและขั้นตอนในการทำวิจัยชั้นเรียน	15
ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยชั้นเรียน.....	28
ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัยชั้นเรียน.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	48
	ประชากรและตัวอย่างประชากร	48
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
	การวิเคราะห์ข้อมูล	59
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	117
	สรุปผลการวิจัย	118
	อภิปรายผล	124
	ข้อเสนอแนะ	139
	บรรณานุกรม	140
	ประวัติผู้เขียน.....	188

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายชื่อจังหวัด อำเภอหรือกิ่งอำเภอ จำนวนโรงเรียนทั้งหมดในอำเภอหรือกิ่งอำเภอ จำนวนโรงเรียนที่คำนวณได้.....	51
2	รายชื่อจังหวัด อำเภอหรือกิ่งอำเภอ จำนวนครูผู้สอน จำนวนครูวิชาการโรงเรียน จำนวนโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้ทั้งครูผู้สอนและครูวิชาการโรงเรียน.....	54
3	จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	59
4	จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพทั่วไป.....	64
5	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน	69
6	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามวิธีการแก้ปัญหาในชั้นเรียน....	75
7	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามปัญหาในชั้นเรียนที่ทำให้ครูทำวิจัยชั้นเรียน.....	76
8	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการแก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยวิธีการที่ไม่ใช่การทำวิจัยชั้นเรียน.....	77
9	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามหัวข้อเรื่องในการทำวิจัยเกี่ยวกับตัวครู.....	79
10	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามหัวข้อการทำวิจัยในปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	81
11	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามหัวข้อในการทำวิจัยในปัญหาเกี่ยวกับตัวของนักเรียน.....	84
12	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามหัวข้อการทำวิจัยชั้นเรียนในปัญหาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของห้องเรียน.....	86
13	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามแหล่งที่มาของปัญหาในการทำวิจัยชั้นเรียน.....	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	จำนวนและคำร้อยละของครูจำแนกตาม เกณฑ์ในการ เลือกหรือกำหนด ปัญหาการวิจัยชั้น เรียน.....	88
15	จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามขั้นตอนการวางแผนการทำวิจัย ชั้นเรียน.....	89
16	จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามวิธีการทำวิจัยชั้นเรียน.....	90
17	จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามแหล่งวิทยาการที่ใช้ศึกษาและผู้ ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษา.....	91
18	จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตาม เครื่องมือหรือวิธีการที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการสร้าง เครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล..	92
19	จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามประชากรหรือตัวอย่างประชากร และค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยชั้นเรียน.....	93
20	จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามการบันทึกผลการวิจัย งบประมาณ ที่ใช้ และ เวลาที่ใช้ในการทำวิจัยชั้นเรียน.....	94
21	จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามการนำผลการวิจัยชั้นเรียนไปใช้ และระดับการใช้ผลการวิจัยชั้นเรียน.....	95
22	จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามการเผยแพร่ผลการวิจัย จัดดู ประสงค์ในการเผยแพร่ผลการวิจัย วิธีการและเทคนิคในการเผยแพร่ผล การวิจัยชั้นเรียน.....	97
23	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบปัญหา อุปสรรคในการ ทำวิจัยชั้นเรียน ระหว่างครูผู้สอนและครูวิชาการโรงเรียน.....	101
24	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และ เปรียบเทียบความต้องการในการ ทำวิจัยและความต้องการความช่วยเหลือในการทำวิจัยชั้นเรียนของครูผู้ สอนและครูวิชาการโรงเรียน.....	109